

Skötselplan för naturreservatet Svenstorp i Örebro kommun

Hällebräcka Foto: Daniel Gustafson

Skötselplanen utgör bilaga 1 till reservatbeslutet.

Skötselplanen är upprättad av Emil Pagstedt Andersson.

Allmän del

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt att skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Det starkt kalkpåverkade områdets skogar, huvudsakligen ädel- och triviallövskogar med inslag av naturskogsartade barrbestånd, rikkärr, örtrika gräsmarker och andra naturtyper och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas. Syftet med reservatet är att bevara och stärka populationerna hos det stora antalet sällsynta och skyddsvärda arter som området hyser. Detta genom att bevara och utveckla ett mosaikartat område genom att naturskogsartade skogsbestånd utvecklas fritt, medan andra mer kulturpräglade delar av området hävdas. Området bör vara lövdominerat med en stor andel ädellövträd men det ska också finnas naturskogsartade kalkbarrbestånd. Området ska hysa stora mängder död ved av olika trädslag.

Inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald kan lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att kulturpräglade delar av marken betas eller slåttas. Delar av trädsiktet ska vårdas för att bibehålla lövträdsdominans och att återskapa, bibehålla eller nyskapa hävdade örtrika gräsmarker med grova solbelysta träd och död ved av många trädslag. Andra delar av skogen ska i huvudsak få utvecklas fritt genom intern dynamik och naturliga processer. Syftet uppnås också genom att skogsbruk och annan exploaterande verksamhet förbjuds i föreskrifterna.

Som återställningsåtgärd kan naturvårdande avverkning för att friställa grova ädellövträd, för att gynna andra särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper eller för att återställa tidigare ängs- och betesmarker komma ifråga. I lövrika delar kan gran vid behov avvecklas för att vidmakthålla lövträdens dominans. Åtgärder för återställande av den naturgivna hydrologin och vegetationen i betesmark, skog och våtmark kan vidtas. Røjning av rikkärr kan komma ifråga. Stöd- eller återinplantering/utsättning eller sådd av skyddsvärda arter kan bli aktuellt.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Administrativa data

Namn:	Svenstorp
NVR-id:	2049022
Kommun:	Örebro
Natura 2000-område:	-
Lägesbeskrivning:	25 km sydost om Örebro
IUCN-kategori:	1a, strikt naturreservat

Fastigheter:	Svenstorp 1:5, Folketorp 1:4 samt delar av Svenstorp 1:1 och Folketorp 1:14
Markägare:	Enskilda
Rättigheter:	Jakt
Areal:	50 hektar, varav 46 ha produktiv skogsmark
Naturtyper:	42 ha lövdominerad skog, 4 ha barrdominerad skog, 4 ha öppen mark
Förvaltare av reservatet:	Länsstyrelsen i Örebro län

Naturförhållanden

Naturreseptatet Svenstorp ligger placerat mellan sjöarna Hjälmaren och Sottern, ca 5 km söder om samhället Odensbacken, vars omgivning helt domineras av jordbrukslandskap. I Svenstorp är landskapet mer mosaikartat med både skog och öppna marker i en relativt okuperad terräng. Skogen i området är naturligt lövrik och marken kalkrik. Detta tillsammans med den varierande brukningshistoriken gör att området rymmer många olika naturtyper såsom ädellövskogar, triviallövskogar, barrskogar, brynmiljöer och olika typer av öppna marker. Naturmiljöerna hyser stor variation av växt- och djurarter. Området ligger i regional värdetrakt för löv- och ädellövskog.

Historisk markanvändning

Historiska kartor över Svenstorp visar på en rad varierande naturtyper. Häradskartan från 1860-tal visar på flertalet olika markslag såsom barrskog längst i norr, blandskogar och lövskogar längre söderut. På häradskartan ser man också en utbredd slättermiljö med glest stående lövträd kring Svenstorp. Närmast bebyggelse fanns även mindre åkerarealer. Den ekonomiska kartan från 1950-tal visar att skogen tätat och slättermarken till stor del övergått till lövskog. Öppna ytor finns fortfarande kvar nära gårdarna. Det som idag är fastighet Folketorp 1:4 har gått från en trädlös yta med åker/äng/betesmark till skog. På 50-talskartan finns ett sågverk beläget i områdets sydöstra del.

Prioriterade bevarandevärden

Området naturvärden är knutna dels till områdets historik och till den mångfald av naturmiljöer som finns här.

Dels finns platser med lång skoglig kontinuitet både av barrskogsmiljöer och lövskogsmiljöer. Det finns också platser som hållits öppna åtminstone sedan mitten av 1800-talet. Dessutom finns en viss beteskontinuitet i området trots att betande tamdjur inte längre finns på platsen. Detta har till viss del vägts upp av en rik förekomst av dovhjort som betar både i skog och på öppna marker. Området hyser också en stor vildsvinstam, vars tramp och bök också har effekter som till viss del kan liknas med effekten av betande tamdjur.

Kontinuiteten i markanvändning, tillsammans med den mångfald av naturmiljöer; barrnaturskog, lövnaturskog, ädellövnaturskog, våtmarker, brynmiljöer och

kulturpräglade naturtyper, placerat på extremt kalkrik mark gör att platsen är osedvanligt artrik.

De variationsrika skogarna med gamla träd, många trädarter och rikligt med död ved hyser en mångfald av arter. Hålhäckande fåglar, mark- och vedlevande svampar och mossor är några av de artgrupper som har sällsynt stor artrikedom i Svenstorps skogar.

I hävdmarker och brynmiljöer är kärlväxtfloran och insektsfaunan rik med förekomst av många rödlistade och ovanliga arter.

Växt- svamp- och lavararter som exemplifierar områdets mångfald är bl.a. rosenticka, brandticka, tallticka, rynkskinn, ekticka, hasselticka, vågticka, kungsspindling, saffransspindling, ljus ängsfingersvamp, scharlakansvaxskivling, klosterlav, gulvit blekspik, lönnlav, guldlockmossa, terpentimossa, grön sköldmossa, nordlig tuffmossa, källtuffmossa, korvskorpionmossa, späd skorpionmossa, flagellkvastmossa, piskbaronmossa, kärrbräken, skogsalm, ask, lind, hassel, skogsek, oxel, getapel, en, hagtorn, olvon, skogstry, tibast, hällebräcka, blåsippra, vårärt, sårläka, vätteros, storrams, skogsknipprot, tvåblad, myskmadra, backsmörblomma, hässleklocka, underviol, bäckbrämma och tandrot.

Bland noterade insekter kan nämnas de rödlistade arterna, ängsmetallvinge, mindre bastardsvärmare, sexfläckig bastardsvärmare, violettekantad guldvinge, svävflugedagsvärmare, humlerotfjäril och åkerväddantennmal.

Förekommande fågelarter är t.ex. spillkråka, gröngöling, större hackspett, mindre hackspett, göktyta, tornseglare, stare, morkulla, skogssnäppa, gök, hornuggla, sparvuggla, kattuggla, skogsduva, gulsparv, buskskvätta, sånglärka, grå flugsnappare, stenknäck, entita, stjärtmes, svarthätta och nötkråka. Det stora flertalet av dessa häckar dessutom i reservatet.

Svenstorp uppvisar mycket höga naturvärden på beståndsnivå, har mycket god ekologisk funktionalitet då det gränsar till befintligt naturreservat med liknade naturtyp och också är beläget i värdetrakt för löv- och ädellövskog. Dessutom domineras Svenstorp av flera olika prioriterade och underrepresenterade naturtyper, ädellövskog, triviallövskog, kalkbarrskog, hassellund och skog med hög bonitet.

2020-11-16

511-1717-2018

Hona av åkerväddantennmal på åkervädd. Foto: Emil Pagstedt Andersson

Mindre bastardsvärmare. Foto: Emil Pagstedt Andersson

Sexfläckig bastardsvärmare. Foto: Emil Pagstedt Andersson

Källor

1. Artportalen, www.artportalen.se, Artdatabanken och Naturvårdsverket.
2. Axelsson Linkowski Weronika, Roger Olsson, 2009. Träd och buskar i jordbrukslandskapet, värden och hot – en litteraturgenomgång. Centrum för biologisk mångfald, Uppsala.
3. Ekonomiska kartan 1950-tal
4. Häradskartan 1865
5. Johansson, O & Hedin, P. Restaurering av ängs- och hagmarker. Naturvårdsverket. 1991.
6. Jordbruksverket. Övergångszoner mellan skogs- och jordbruksmark. Rapport 2018:14.
7. Skogsstyrelsen, Rapport 2014. Brynmiljöer i anslutning till öppna jordbruksmark

Plandel

Reservatet har indelats i fem skötselområden:

- A. Skog
- B. Slåttermark
- C. Brynmiljöer
- D. Rikkärr
- E. Friluftsliv

Skötselområde A, Skog (46 ha, omarkerat område i skötselplanekartan)

Skogsbestånden är stark varierande, från rena barrbestånd, t.ex. hållmarkstallskog, till bördiga lövskogsbestånd där ädellövträden dominerar. Gemensamt för huvuddelen av skogen är att den är belägen på kalkrik mark och att det finns gamla och grova träd och död ved i olika nedbrytningsgrader utspridd i hela området.

Lövskogen

De vanligaste skogstyperna i Svenstorp är olika typer av lövdominerade blandbestånd, ibland dominerade av ädellövträd, ibland av triviallovträd, oftast med inslag av tall och gran. Dessa olika typer av lövskogsbestånd präglar särskilt reservatets södra och mellersta delar.

Ädellövbestånd och ädellövträd finns utspridda i hela området men har störst koncentration till fastigheten Svenstorp 1:1 och kantzoner intill öppna marker. Ek, oxel, lönn, lind, ask och alm finns representerade även om de två sistnämnda arterna minskat kraftigt de senaste åren p.g.a. askskott- och almsjukan varför död ved av dessa arter nu är riklig. Svenstorp är också rik på andra lövträdsarter bl.a. björk, asp, al, rönn, säl, apel och fågelbär. Gamla och grova träd förekommer rikligt i hela området. Till övervägande del består lövskogen av blandade bestånd. Eftersom lövbestånden är så variationsrika är det svårt att helt precisera vilka beståndstyper som finns var och hur beståndsgränserna går. Mindre partier av mer rena beståndstyper förekommer dock, exempelvis ekskog, hassellund, aspskog, lövsumpskog med gråal och glasbjörk m.fl.

Arter i lövskogen

Lövskogen erbjuder en mängd livsmiljöer för olika arter. Gamla grova träd med håligheter och andra strukturer ger många fågelarter möjlighet att finna boplats i naturreservatet. Stare (VU), gröngöling och mindre hackspett (NT) är exempel på fågelarter som häckar i lövbestånden i Svenstorp.

Trädens bark är växtplats för många mossor och lavar. Bland de rödlistade arterna och signalarterna kan nämnas lavarna gulvit blekspik (VU), klosterlav (VU), lönnlav, rostfläck och glansfläck, samt mossorna grov baronmossa, piskbaronmossa, guldlockmossa och plattfjädermossa.

Död lövved är bl.a. livsmiljö för vedlevande svampar och mossor, exempelvis veckticka (NT), kandelabersvamp (NT), tårkragskivling (NT), hasselticka, kantarellmussling, stubbspretmossa och terpentimossa.

På marken under träden finns en mycket artrik svamp- och kärlväxtflora som bl.a. är kopplad till trädkontinuitet, förekommande trädarter och till markens kalkpåverkan. Här finns kärlväxter som tibast, svart trolldruva, vätteros, myskmadra, ormbär, skogsknipprot, tvåblad och blåsippa. Tills för helt nyligen fanns också guckusko i Svenstorp. Den sista kända växtplatsen blev dock uppbökad av vildsvin och det är oklart om guckuskon kommer kunna återetablera sig själv. Bland svamparterna finns exempelvis aprikosfingersvamp, hagfingersvamp, maskfingersvamp, opalfingersvamp, gul vaxskivling, mönjevaxskivling, toppvaxskivling, scharlakansvaxskivling (NT), trollskägg, guldkremla, lövviolspindling och saffransspindling (NT).

Barrskogen

I norra delarna av naturreservatet finns en del barrskog. Förutom något mindre område med hållmarkstallskog så utgörs barrskogen av kalkbarrskog. Av barrskogstyperna i Svenstorp så är grandominerad barrblandskog mest utbredd men hållmarkstallskog, skvattramtallskog och aspgranskog är andra förekommande barrskogstyper i naturreservatet.

Lövträdsinslaget är rikt i de allra flesta barrdominerande bestånd och både ädellövträden och triviallövsarterna finns representerade. Miljön i naturreservatet är ogynnsam för gran varför dessa ofta är kortlivade i Svenstorp. Detta leder bl.a. till att förekomsten av död granved är mycket god. Det leder också till att den gängse skogliga successionsordningen, där barrträden, efterhand alltid konkurrerar ut lövträden, inte verkar gälla i Svenstorp.

Arter i barrskogen

Även barrskogen i Svenstorp hyser höga naturvärden. I granskogarna häckar och födosöker ett flertal fågelarter bl.a. spillkråka (NT) och kungsfågel. På mark och död ved i granskogen växer fuktighetskrävande mossor som t.ex. vågig sidenmossa, långfliksmossa och grön sköldmossa. Den rika tillgången på död granved har gjort att naturreservatet hyser en för breddgraden synnerligen ovanlig och rik vedsvampflora med arter som exempelvis brandticka, ullticka (NT), rynkskinn (VU) och den för länet mycket ovanligt förekommande och nordliga arten rosenticka (NT). Platsen hyser också en exklusiv marksvampflora, inte minst med kalk- och kontinuitetskrävande arter som t.ex. luddticka, strimspindling och kungsspindling (NT). Även tallbestånden och de äldre tallöverståndarna som står utspridda i området hyser krävande arter som t.ex. tallticka (NT), blomkålssvamp, motaggsvamp (NT), blåmossa och flagellkvastmossa.

Bevarandemål

Arealen skog ska vara 46 hektar. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och döda träd samt luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, stormfällning eller brand ska påverka skogens

dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd.

Bevarandemål lövskog

Skogen i naturreservatet ska även fortsättningsvis vara lövdominerad med stort inslag av ädellövträd som partivis är beståndsbildande. Lövträd i olika åldrar och grovlekar, av alla befintliga arter (inklusive ask och alm), ska finnas utspritt i naturreservatet. Även död ved i olika nedbrytningsgrader och av olika trädarter ska finnas utspritt. Lövskogen ska vara variationsrik med olika lövskogstyper och med inslag av både täta och glesa lövskogspartier. Ett antal trädindivider av alla förekommande arter (inklusive gran och tall) ska växa solbelysta och med låg konkurrens av andra träd och därmed bli grova och utveckla stora kronor och grenverk. Träd av olika arter med håligheter och mulm ska finnas utspridda i området.

Typiska arter är mindre hackspett, gulvit blekspik, klosterlav, piskbaronmossa, terpentimossa, tårkragskivling, hasselticka, kantarellmussling, tibast, svart trolldruva, vätters, skogsknipprot, tvåblad, blåsippa, lövviolspindling och saffransspindling.

Skötselåtgärder lövskog

- Friställning av trädindivider eller trädgrupper genom plockhuggning eller ringbarkning. Friställning av värdefulla träd ska ske på platser där så få träd som möjligt behöver tas ner. T.ex. i skogens ytterkanter, i redan befintliga gläntor eller där det finns grupper med stora trädindivider, lämpliga för friställning. Friställning kan också göras runt enskilda trädindivider om de är mycket gamla, grova eller om de hyser hotade arter som riskerar att försvinna, exempelvis p.g.a. utskuggning.
- Röjningar i anslutning till kulturlämningar.
- Vid plockhuggning och friställning av träd lämnas avverkade träd kvar i området för att skapa död ved. Större mängder ved kan samlas i faunadepåer. Död ved läggs upp både i skuggiga och solbelysta lägen.
- Skogsbete kan tillämpas om medel och möjlighet ges. På fastigheterna Svenstorp 1:1 och 1:5 dock tidigast 2040 eller i samråd med markägare.
- Om guckusko inte återetablerar sig spontant kan arten återplanteras/insås.

Bevarandemål barrskog

De norra delarna av naturreservatet ska också fortsättningsvis präglas av barrdominerade bestånd. De barrskogsdominerade bestånden, finns i reservatet idag främst på Folketorp 1:4 samt i norra delarna av Folketorp 1:14. Detta bör också fortsättningsvis vara den ungefärliga utbredningen för barrskogen i Svenstorp. Dock kan man tillåta barrträdsinslaget att bli något högre i södra halvan av fastighet Folketorp 1:14 och de nordvästra delarna av Svenstorp 1:1 för att på så sätt skapa en spridningskorridor för barrträdskrävande arter mellan

reservatets två åtskilda barrskogsdominerade områden. Barrskogen ska i huvudsak tillåtas ha fri utveckling. Gran och tall ska finnas i olika åldrar och grovlekar och förekomsten av död ved ska vara riklig och variera i grovlek och nedbrytningsgrad. Ett naturligt inslag av olika lövträdsarter ska finnas i stora delar av det barrdominerade området. Gamla grova träd, av såväl barrträd som lövträd ska finnas i delområdet.

Skötselåtgärder barrskog

- Friställning av enskilda trädindivider eller trädgrupper genom plockhuggning eller ringbarkning. Friställning av värdefulla träd ska ske på platser där så få träd som möjligt behöver tas ner t.ex. på fastighet Folketorp 1:14 i kanten mot åkermarken där det idag finns många gamla och grova naturvärdesträd. Friställning kan också göras runt enskilda trädindivider på andra platser om de är mycket gamla, grova eller om de hyser hotade arter som riskerar att försvinna, exempelvis p.g.a. utskuggning.
- Røjningar i anslutning till kulturlämningar.
- Vid plockhuggning och friställning av träd lämnas avverkade träd kvar i området för att skapa död ved. Större mängder ved kan samlas i faunadepåer.
- Skogsbete kan tillämpas om medel och möjlighet ges. På fastigheterna Svenstorp 1:1 och 1:5 dock tidigast 2040 eller i samråd med markägare.

Skötselområde B, slättermark (4 ha)

Runt bebyggelsen i Svenstorp finns ett par öppna ytor, sammanlagt ca 4 ha. I huvudsak har dessa ytor varit öppna åtminstone sedan 1860-talet men med skötsel som varierat med tiden. De senaste åren har skötseln varit lågintensiv och har i huvudsak bestått av att inväxande trädslå röjts bort. Den rika förekomsten av dovhjort i området har ändå gjort att igenväxningen av de öppna ytorna varit låg. Dock har en viss krympning av dessa ytor skett genom att en del sly växt in från skogssidorna. Ytorna har också blivit näringsrikare p.g.a. ansamling av föna.

De öppna ytorna vid Svenstorp hyser inslag av träd, buskar, död ved, hållmark och sten i en tilltalande brynmosaik. Miljön här är inte bara vacker utan även artrik och hyser mycket höga naturvärden, framförallt kopplat till floran och insektsfaunan. I kanterna samt även glest insprängt i de öppna markerna växer träd och buskar av ett flertal arter bl.a. ek, sälg, rönn, oxel, tall, hassel, asp, apel, ask, lönn, olvon och nyponros. Även markfloran är varierad och artrik med arter som t.ex. gökblomster, åkervädd, svinrot (NT), väddklint, åkertistel, krustistel, smultron, bockrot, backlök, ängssyra, lundtrav, gullviva, kärringtand, skogsklöver, jungfrulin, gul fetknopp, svartkämpar, knölsmörbomma samt de rödlistade arterna vanlig backsmörbomma (NT) och hällebräcka (VU). Det finns också äldre fynd av krävande arter som t.ex. brudsporre, åkerkulla, klasefibbla och månlåsbräken. Dessa konkurrenssvaga växter har sannolikt missgynnats p.g.a. minskad hävd.

Ängsytorna vid Svenstorp hyser också en rik fjärilsfauna. Förutom ett stort antal vanligare arter finns här också flera rödlistade arter som t.ex. sexfläckig bastardsvärmare (NT), mindre bastardsvärmare (NT), ängsmetallvinge (NT),

violettkantad guldvinge (NT), svävflugedagsvärmare (NT), humlerotfjäril (NT) samt en stor population av åkerväddantennmal (NT).

Svävflugedagsvärmare på gökblomster. Foto: Emil Pagstedt Andersson

Bevarandemål slåttermark

Arealen slåttermark ska vara minst 4 ha. Ängsmarkerna ska hållas öppna och skötas genom slåtter och/eller bete. Slåttern ska ske med en intensitet anpassad för den typiska kärlväxtfloran. Slyuppslag ska kontinuerligt hållas efter.

Ängsmarkerna runt Svenstorp ska ha en variationsrik struktur med inslag av hållmarker, myrstackar, blomrika partier och enstaka träd- och busksolitärer i de öppna markerna. Typiska arter är åkervädd, svinrot, väddklint, smultron, ängssyra, gullviva, kärringtand, jungfrulin, svartkämpar, backsmörblomma, hällebräcka, mindre bastardvärmare, violettkantad guldvinge och åkerväddantennmal.

Skötselåtgärder slåttermark

- Slyröjningar i restaureringssyfte. Uppkommen sly på öppna ytor och i brynzoner röjs bort. Merparten av röjningsmaterialet ska i första hand transporteras bort ifrån området (gärna till biogasanläggning eller likande) eller eldas upp. Om detta inte är möjligt kan materialet läggas upp på med markägaren överenskommen plats. Enstaka rishögar och död ved kan sparas i brynzonen.
- Skötsel genom slåtter med en intensitet anpassad för typiska kärlväxter och fjärilsfaunan. Särskild hänsyn ska tas till åkervädd, ängssyra, och kärringtand som är viktiga värdväxter flera fjärilsarter. Dessa kärlväxter finns rikligt i mindre bestånd. Ytor av dessa ska lämnas vid slåttern för att fjärilslarverna ska

klara övervintringsstadiet som sker på dessa växter. Ytorna kan med fördel varieras i tid och rum.

- Slåttern ska ske sent på säsongen för att gynna fröspridning av ängsväxterna. Höet ska torka på slag i några dagar för att ytterligare gynna fröspridning. Höet (slåtteravfall) ska transporteras bort ifrån slåtterytorna. De första tre åren kan slåttern ske tidigare, alternativt två gånger per säsong, för att minska näringen på ängen samt som bekämpning mot sly.
- Bete kan tillämpas om medel och möjlighet ges, på fastighet Svenstorp 1:1 och 1:5 dock tidigast 2040 eller samråd med markägare.

Skötselområde C, Brynmiljöer (2,5 ha, ingår delvis i slåttermarken)

I områden mellan öppen mark och skog, finns fina brynmiljöer med rikligt med lövträd och buskar. Arter såsom tall, oxel, ek, apel, björk, gran, säl, rönn, asp, lönn, hassel, en och olvon m.fl. finns i brynzonen. Död ved av flera av ovan nämnda arter förekommer också i brynzonen.

Bevarandemål brynmiljöer

Arealen brynmiljö ska vara minst 2,5 ha. Brynmiljön ska vara varierad och hysa många olika lövträdsarter och buskar i olika åldrar. Brynmiljön ska även innehålla solbelyst stående och liggande död ved, sand- och mineralblottor, myrstackar och rishögar. Högkapade träd gynnar många fåglar och insekter. Brynzonen ska variera i höjd, bredd och täthet. Typiska arter är: säl, rönn, olvon och hassel.

Skötselåtgärder brynmiljöer

- Genom röjningar gynna en mångfald av olika löv och buskarter, hålla efter gran och uppslag av tätt förekommande träd- och buskplantor. Gynna framförallt plantor av säl, rönn, hassel, brakved, nypon och olvon.
- Toppugga enstaka lövträd.
- Skapa livsmiljöer genom att lämna rishögar som död ved.

Skötselområde D, Rikkärr (0,15 ha)

På fastighet Svenstorp 1:1 finns ett mindre rikkärr. Kärrret är en blöt trädlös yta som åtminstone delar av året hyser en vattenspegel. I och runt kärrret finns tuvor varav vissa hyser enstaka träd av fr.a. klibbal. Även gran, tall, björk och en del andra lövträdsarter finns i skogen närmast rikkärrret. Förutom det ganska cirkelrunda område som är klassat som rikkärr finns en del blöta partier som löper ut i olika riktningar från detta område. Den blöta marken och säsongsvisa skillnaden i vattenstånd samt tramp och bök från vildsvin gör att delar av marken vid rikkärrret har blottad mineraljord. Skogsmarken runt rikkärrret är rikt på död ved. I och kring rikkärrret har ett stort antal krävande arter noterats, bl.a. arterna terpentimossa, rörsvepemossa, nordlig tuffmossa och majviva. Majviva har de senaste åren eftersökts men inte hittats.

Bevarandemål rikkärr

Rikkärrret ska hållas öppet, endast enstaka gamla träd ska finnas i och precis intill kärrret. Kärrret ska periodvis vara vattenfylt och hysa en för rikkärr karaktäristisk

moss- och kärlväxtflora. Rikkärrets direkta omgivning ska vara rik på fuktig död ved av olika trädslag. Rikkärrets omgivande trädstammar och döda ved ska hysa en rik och typisk moss- och lavflora. Typiska arter är: Klibbal, gullpudra, glansfläck och terpentinnmossa.

Skötselåtgärder rikkärr

- Röjning av uppväxande sly i rikkärret. Röjningsrester läggs ut i omgivande skogsmark.
- Om majviva inte återetablerar sig spontant kan arten återplanteras/insås i rikkärret.

Skötselområde E, Friluftsliv

Enkel parkeringsplats och informationsskylt ska iordningställas i södra delen av naturreservatet enligt skötselplanekarta.

Bevarandemål friluftsliv

Naturreservatet ska ge allmänheten möjligheter att uppleva naturreservatets naturvärden. Besökare ska kunna orientera sig och hämta kunskap om reservatet genom aktuell informationstavla.

Skötselåtgärder friluftsliv

- Led ska iordningsställas och informationstavlor med karta ska sättas upp enligt skötselplanekarta.
- Enkel parkeringsplats med plats för 2 bilar ska iordningställas.
- Tillsyn och underhåll av informationstavlor och parkeringsplats.

Övrigt

Förvaltning

Reservatsförvaltare är Länsstyrelsen i Örebro län.

Reservatsgränsmarkeringar

Reservatets gränsmarkeringar ska underhållas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP)

Området berör Åtgärdsprogrammet för hällebräcka.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen av bevarandemål och syfte kommer att ske inom länens obligatoriska uppföljning – Block A – och beskrivs i Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker. Effekter av restaureringsåtgärder som kostat mer än 200 000 SEK, som är finansierade av sakanslaget och syftar till att stärka bevarandestatusen i naturtyper i Habitatdirektivets bilaga 1 eller för arter i bilaga 2 ska följas upp inom länens obligatoriska uppföljning. Ytorna där åtgärderna genomförts ska följas upp separat så att åtgärdens effekter kan mätas.

Revidering

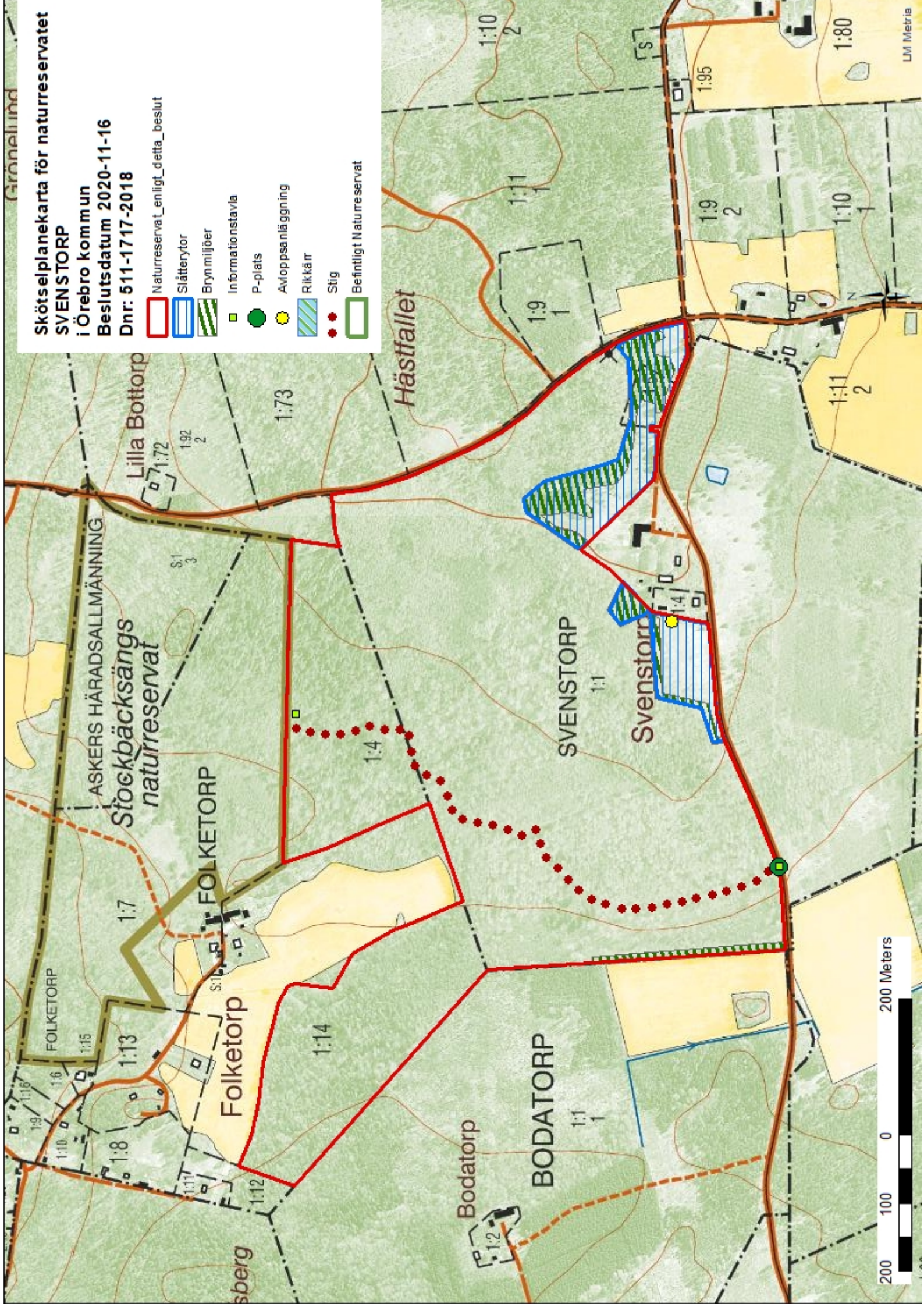
Revidering av skötselplan görs tidigast 2040.

Uppföljning av friluftsliv

Uppföljningen av friluftsliv kommer att ske enligt *Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län*. Planen är i dagsläget inte färdigställd.

Skötselplanekarta för naturreservatet
SVENSTORP
i Örebro kommun
Beslutsdatum 2020-11-16
Dnr: 511-1717-2018

- Naturreservat enligt detta beslut
- Naturreservat
 - Slåttertor
 - Bryn miljöer
 - Informationsstavla
 - P-plats
 - Avloppsanläggning
 - Rikskär
 - Stig
 - Befintligt Naturreservat

200 100 0 200 Meters